YIL: 1 SAYI: 4 AĞUSTOS 2023 AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ

ÇAYDAÇIRA

BORDO RESSAM

ELAZIĞ İLİMİZİN TARİHİNİ KİTAP SAYFALARINA TAŞIDIK.
EMEK BİZDEN, OKUMASI SİZ DEĞERLİ HEMŞERİLERİMİZDEN.

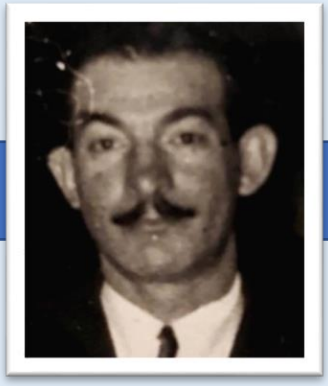
İÇİNDEKİLER

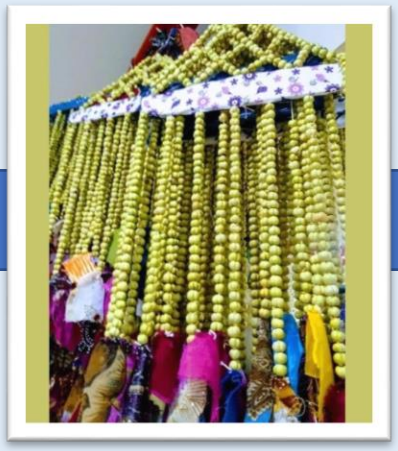
Karakoçan Lalesi bulundu…

Yığinkililer Eski Günleri Yad Ettiler

Unutulan Değer: Mehmet Tevfik EROL…

Nazara Karşı Üzerlik

Elazığ'ın Kılıç Kalkan Oyunu…

AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ
ÇAYDAÇIRA

AYLIK KÜLTÜR-SANAT VE AKTÜEL DERGİ
YIL: 1 SAYI: 4
AĞUTOS 2023 FİYATI: 50 TL

İMTİYAZ SAHİBİ ve
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ:
YÜCEL ÇAKMAK
cakmakyucel@gmail.com

İSSN: 2980-1435

KATKIDA BULUNANLAR:
İ. EKREM KATI (ELAZIĞ)
MURAT SEVİNÇ (İSTANBUL)
AHMET BULUT (ELAZIĞ)
BİLAL CİVELEK (İSTANBUL)
ŞERİF AYDEMİR (İSTANBUL)
OYA ORHAN (ELAZIĞ)
İLHAN KILIÇ (ALMANYA)
FİKRİYE SUSAM (ÇANAKKALE)
BEDRİ YÜCEL (ELAZIĞ)
FATİH BAYGELDİ (KKTC)
MEHTAP ÖZER SEYRAN (ELAZIĞ)
AYLA KOÇ (SİVAS)
AHMET TAHİR ERDEM (ANKARA)

ADRES:
Gazi Caddesi No: 36 Yüce Pasajı Kat 4
ELAZIĞ

BASKI VE CİLT
Meteksan Matbaacılık ve Teknik Sanayi Ticaret A.Ş.
Beytepe Köyü Yolu No: 3 06800 Bilkent-Çankaya / Ankara
Telefon: +90 312 266 44 10
E-posta: satis@meteksan.com.tr
www.meteksan.com.tr
Sertifika No: 46519

YÜCEL ÇAKMAK

MERHABA

Sevgili Çaydaçıra Ailesi, dördüncü sayımızla yine karşınızdayız. Elimizde olmayan sebeplerden dolayı yine bir özürle başlıyoruz.

Matbaadan kaynaklanan olumsuzluklardan dolayı bu sayıda elinize geç ulaşıyor.

Bu sayımızda unutulan bir değerimizden bahsedeceğiz. Gazeteci **Mehmet Tevfik Erol**'u sizlere tanıtacağız. **Tercüman Gazetesi**'nin unutulmazları arasında yer alan **Elazığlı Gazeteci Mehmet Tevfik Erol** ile ilgili ilginç anekdotlar tespit edip kaleme aldık.

Yeni bir ters lale türü daha keşfedildi. Kayıtlara **Karakoçan Lalesi** olarak geçen bu doğal çiçek hakkında bilgiler aktarıyoruz.

Elazığ'da yeni ismi **Aksaray**, eski ismi **Yığinki** olan mahalle sakinleri, her sene düzenledikleri İsot ve Peynirlik Ekmek Festivali'nin 8'incisini düzenledi. Etkinlik bu sene Elazığ'ı musiki ustalarından olan merhum bestekâr emekli **Yarbay Vasfi Akyol** anısına düzenlendi.

Yıllar öncesi evlerimizin kapı eşiklerini süsleyen **Üzerlik** artık nostalji oldu. Anadolu insanının nazardan korunmak amacıyla evinden eksik etmediği, tütsü olarak da kullandığı, duvara nazarlık olarak asılan, kapı kirişlerine takılan üzerliği sizler için derledik.

Elazığ yeni bir yazılı kaynak esere daha kavuştu. Elazığlı Araştırmacı Yazar **Aygün Çam**'ın son çalışması olan **"Türk Halk Müziği Çatısı Altında Elazığlı Ozanlar"** adlı eser yayın hayatına girdi.

Çaydaçıra Ailesine Ankara'da yaşamını sürdüren Genelde Bursa yöresiyle tanınan **Kılıç Kalkan Oyunu** geçmişte Elazığ'da da oynanıyormuş. Unutulan bu oyunumuz hakkında bilgiler aktaracağız.

Gazeteci Ahmet Tahir Erdem de katıldı. Değerli dostumuz zaman zaman bizlerle hasbihal edecek. **Hoş geldin Ahmet Tahir Erdem…**

Yeni sayılarda görüşmek dileğiyle…

ĞIRNATAYLA BİZE ÇAYDA ÇIRA ÇAL

Ğırnatayla bize çayda çıra çal
Efkarım birikmiş sökelim gakgom
Aşk ile çalarken hayallere dal
Kurdumuzu burda dökelim gakgom

Hangi yana baksam geçmişin izi
Delice severiz mest eder bizi
İhmal etmeyelim sohbeti sözü
Sevgi tohumunu ekelim gakgom

Başımın tacıdır derdi çilesi
Bu toprağın oldum daim kölesi
Heybetli duruyor Harput kalesi
Burçların üstüne çıkalım gakgom

Atamızdan miras bu cennet vatan
Nicesi şehittir kefensiz yatan
Dağlarda gizlenen mazluma çatan
Hainin boynuna çökelim gakgom

Buzluk'ta, Hazar'da gidip gezelim
El ezber hoyratı dilden süzelim
Herkes bizi bilsin tarih yazalım
Keklikçe yerlerden sekelim gakgom

Hak dostu şairim duyun bu sesi
Özüyle sözüyle gakgonun hası
Kalkın silkelenin bırakın yası
Birlik ateşini yakalım gakgom

İHSAN NAZİK
Ğırnata: Klarnet

Yeni bir bitki: Karakoçan Lalesi

ÇAYDAÇIRA/KARAKOÇAN

Şanlıurfa Harran Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Biyoloji Anabilim dalında yüksek lisans yapan Veysel Sonay, saha çalışmaları sırasında Elazığ'ın Karakoçan ilçesinin Sarıcan beldesinde rastladığı çiçeğin diğer türlerden farklı olduğunu gördü. Bunun üzerine Sonay

örneği, bitki severlerin yer aldığı bir sosyal medya grubunda paylaştı. Fotoğrafları gören Ege Üniversitesi Biyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hasan Yıldırım bu bitkinin yeni bir ters lale türü olabileceği konusunda Veysel Sonay'la irtibata geçti. Bu süreçte Türkiye'de ters lale uzmanı olan Aksaray Üniversitesi Biyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehtap Tekşen'e danışılarak, bilimsel çalışma başlatıldı. Doç. Dr. Mehmet Maruf Balos ve Prof. Dr. Hasan Akan'ın da dahil olduğu çalışmada üç üniversite akademisyenleri bitki üzerine detaylı çalışmalar yaptıktan sonra, Karakoçan'ın Sarıcan beldesinde keşfedilen bu ters lalenin yeni bir tür olduğu sonucuna vardı. Akademisyenler tarafından yazılan bilimsel makalede yeni tür, çiçek benzerliğinden dolayı, Erzurum, Kars ve Ağrı illerinde yayılış gösteren Fritillaria michailovskyi (sarı dudak), İran'da yayılış gösteren Fritillaria reuteri ve Yunanistan'da yayılış gösteren Fritillaria rhodocanakis ile karşılaştırıldı. Çalışmalar sonucunda yeni türün diğer türlerden çiçek iç organları, meyve yapısı ve yapraklarının yapısı ile farklılıklar gösterdiği belirtilerek, makalesi Taksonomik Botanik camiasının önemli bilimsel dergilerinden olan Finlandiya merkezli 'Nordic Journal Of Botany' dergisinde Haziran 2023 tarihinde yayınlandı.

'DÜNYADA EN FAZLA TERS LALE TÜRKİYE'DE'

Çalışmayı yürüten akademisyenlerden Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Botanik Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hasan Yıldırım, "Ülkemiz ters laleler anlamında çok önemli bir konumdadır. Ters lalelerde dünyada 170 civarında tür mevcuttur. Üç önemli çeşitlilik merkezi vardır. Bunlardan biri Kaliforniya'dır. Kaliforniya'da yaklaşık 21 tür vardır. İkinci çeşitlilik merkezi olan Çin'de 24 lale türü vardır. Türkiye'nin ve Yunanistan'ın bulunduğu Asya'nın uç kısmı olan üçüncü çeşitlilik merkezinde, bu bitkiyle beraber 49 ters lale türü oldu. Dünyadaki en fazla ters lale türünü barındıran ülke konumundayız. Endemik sayısı bakımından da çok önemli bir noktadayız. 49 bitkiden 26 tanesi endemiktir. Endemizm oranına baktığımızda yüzde 53 olduğunu görüyoruz" diye konuştu.

'30 SANTİMETREYE KADAR BOYLANABİLİYOR'

‘Karakoçan lalesi’ daha çok erken baharda görüldüğünü söyleyen Prof. Dr. Yıldırım, "Bunlar soğanlı yumrulu bitkilerdir. Çiçeklerinin oldukça zarafetli bir görüntüsü vardır. Kahverengi kırmızımsı bir doku üzerine uç kısımları sarı renkte olan boynu bükük, ters bir lale şeklindedir. Hakkari, Van tarafında yayılış gösteren 'Ağlayan gelin' olarak bilinen bir bitkimizin yakın akrabasıdır. Bu bitkinin özellikle süs bitkisi potansiyeli oldukça yüksektir. Özellikle yurt dışında da birçok bitki toplayıcısının bu anlamda gözü ülkemizin üzerindedir çünkü gerçekten de bu türler yurt dışına kaçırılan bitkilerin başında geliyor. Bu anlamda da dikkatli olmak gerekiyor. Ülkemizde dünyadaki konumu açısından en fazla Ters Lale türünü içermesi nedeniyle göz önünde olan bir ülke. Yaklaşık 25-30 santim uzunluğuna kadar boylanabilen ince, uzun yapraklara sahip olan bir bitkidir" ifadelerini kullandı.

“23 RAKAMI”

İlimiz Elazığ’ın plaka numarası bildiğiniz gibi 23’tür, bu sayıyı tarihsel, matematiksel, kavramsal, magazinsel, aktüel ve geleneksel olarak araştırdığım da karşıma çeşitli olaylar ve bilgiler çıktı bunları sıralayarak paylaşayım istedim.

AHMET BULUT

23 sayısı sadece kendisine bölünen bir asal sayıdır.
Bu güne kadar sinemada İki filme konu olmuştur,
1998 yılında çevrilen bir Alman filmi olan 23, Jim Carry’in çevirdiği 23 numara filmidir.
Russel Crowe’un başrolünü oynadığı Nobel ödüllü yazar John Nash’ı canlandırdığı “Akıl oyunları” adlı filmde Profesör Nach da 23 sayısına takıntılıydı ve toplam 23 makale yayınlamıştır.
Antik Çin’de insanlar sayıların cinsiyetleri sembolize ettiğine inanırdı. Çift rakamlar kadınları, tek rakamlar ise erkekleri temsil ederdi, asal sayı olan 23 ise en erkeksi sayı olarak kabul edilirdi.
Bir felaket filmi olan Airport’ta bombacının oturduğu koltuk numarası 23’tür.
Lost dizisinde dünyanın sonunun gelmesini engellemek için bilgisayara girilen altı sayıdan birisi 23 tür.
Eski ahitte göre Adem ile Havva’nın 23 kızı bulunmaktadır.
Her anne ve babadan çocuklarına 23 er kromozom geçer.
Kan vücudumuzdaki dolanımını 23 saniye de tamamlar.
Latin alfabesinde 23 harf bulunur.
Julius Sezar suikast sırasında 23 kez bıçaklanır.
William Shakespear 23 Nisan 1564 tarihinde doğmuş, 23 Nisan 1616 yılında ölmüştür.

Ünlü basketbolcu Michael Jordan kariyeri boyunca hep 23 numaralı formayı giymiştir.
Dünyanın ekseni 23,5 derece eğridir.
Eski Mısır da takvimlerin başlangıç tarihi 23 Temmuz’dur.
Pi sayısı 3,14159 dur, rakamları tek tek toplarsanız 3+1+4+1+5+9 = 23 yapar.
İnsanlarda cinsiyeti belirleyen eşey hücreleri sayısı 23’tür.
Telgraf sisteminde 23 sayısı hattı kes anlamını ifade eder.
Mayalar dünyanın sonunun gelişini 23 Aralık 2012 de yani 20+3+1+2=23 de olacağını Düşünürlermiş.
Kuranı Kerim’in indirilmesinin 23 yıl sürdüğü bilinmektedir.
İki ile üç rakamının çarpımı (2x3=6) altı sayısı imanın şartı.
İki ile üç rakamının toplamı (2+3=5) beş sayısı İslam’ın şartı.
Futbolcu David Beckham hep 23 numaralı formayı giymiştir.

Yığinkililer eski günleri yad ettiler

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ'da yeni ismi Aksaray, eski ismi Yığinki olan mahalle sakinleri her sene düzenledikleri İsot ve Peynirlik Ekmek Festivali'nin 8'incisini düzenledi. Bu sene Elazığ'ı musiki ustalarından olan merhum bestekâr emekli Yarbay Vasfi Akyol anısına düzenlenen etkinlik, Kur'an-ı Kerim tilaveti ile başladı. Elazığ Kürsü Başı ekibinin yer aldığı etkinlikte katılanlara peynirli ekmek ve kavurma ikram edildi.

Aksaray (Yığinki) Mahallesi Tertip komitesi tarafından Ali Canpolat'a ait bahçede gerçekleşen 8. İsot ve Peynirli Ekmek Gününe, mahalle sakinleri, il protokolü, şairler, yazarlar ve STK'lar katıldı.

Etkinlikte Elazığ Belediyesi Kürsübaşı ekibi, TRT sanatçısı Ali Aktaş ve Yığınki'li Emrah Güllü'nün müzik dinletisinin ardından isot ve peynirli ekmek ikramı yapıldı.

Çocuk yaşta babasını kaybettiğini belirten rahmetli Vasfi Akyol'un kızı Gülter Güler Akyol, "Rahmetli babam bizlere çok gurur duyacağımız bir isim bıraktı. Son nefesime kadar da gurur duyacağım. Benden sonra da çocuklarım ve torunlarımın da bu gururu taşıyacağından şüphem yoktur. Babam kısacık hayatına rağmen ailesine çok iyi bir baba olmuştur. Babamın çok iyi bir müzik kulağı vardı. 52 senelik ömründe müzik adına çok kalıcı izler bıraktı. Günümüzdeki bir çok şarkının unutulmadan bugünlere gelmesinde babamın çok önemli rolü vardır. Babam şarkılarını zaman içerisinde

unutulmaması için notaya alarak TRT arşivine teslim etmiştir. Bu sayede şarkılar bugüne kadar unutulmadan gelmiş bundan sonrasında da gelecek nesillere aktarılacak birçok duygulara tercüman olacaktır" ifadelerini kullandı.

TARİHÇE

Eski adı Yığınki (Iğınki) olan Aksaray Mahallesi 1834 yılına kadar Harput'a bağlı bir köydür. Yerleşmenin tarihi M.Ö 2000 yıllarına kadar dayanmaktadır. Yerleşmede bulunan bol su kaynakları (Şorşor Deresi, Dipsiz Göl, Kırk Gözeler, Çatal Çeşme, Yamağ Pınarı, Soğuk Su, Ağa Gölü gibi), verimli geniş tarım alanları Aksaray Mahallesini önemli bir yerleşme durumuna getirmiştir. M.Ö. III. ve IV. yüzyıllarında Saburların Harput ve çevresinde yaşadığı bilinmektedir. M.S. 8. yy III. yy'a kadar bölge, Romalıların askeri ve siyasi nüfuzu altında kalmış dana sonra Roma'nın bir parçası olmuştur. Yöreye M.S. VII- X yy ları arasında Hamdanoğulları egemen olmuşlardır(Ünal, M.A., 1989, S: 12-26). 1071-1079 yılları arasında yörede Ermeni Beyliği hüküm sürmüştür. Çubukoğulları devrinde Türkler kitleler halinde Harput ve çevresinde yerleşmeye başlamışlardır. Çubukoğullarından sonra yöreye sırasıyla Artuklular, Moğollar, Dulkadiroğulları, Akkoyunlar, Safevi, Selçuklular ve Osmanlılar egemen olmuşlardır (Ünal, M.A., 1989, s:12-26). 1834 yılından itibaren Harput Şehri ovaya inmeye başladığı zaman, valilik konağının Aksaray'da yapılmasıyla tüm resmi binalar Aksaray'da toplanmaya başlamıştır. Ancak zaman zaman valilik konağında yangın çıkmış, 1856 yılında çıkan yangından sonra valilik konağı tamamen yanmıştır (Aksın, A., 1995, s: 123)

KERBELA; Tarihe mal olmuş kanlı bir sayfa

Kerbela Savaşı veya Kerbela Olayı, 10 Ekim 680 (10 Muharrem 610) tarihinde bugünkü Irak sınırları içindeki Kerbela şehrinde, İslam Peygamberi Hz. Muhammed'in torunu Hz. Hüseyin bin Ali'ye bağlı küçük bir birlik ile Emevi Halifesi I. Yezid'e bağlı ordu arasında olmuştur. Yaşanan bu maşer günü mazlumların ve ezilenlerin sembolü olarak tarihin yapraklar arasında büyük bir acı olarak yer almaya devam etmektedir.

HÜSEYİN ALDOĞAN

Anadolu Aleviliğinin Hak-Muhammet-Ali Ehli Beyit batın felsefi inanç ve yaşam anlayışında büyük bir saygınlıkla yaşatılmaya devam edilmektedir.

Kerbela'nın nedenlerini; ekonomik, sosyal tarihsel farklı bakış açılarıyla sırlamak doğu bir yaklaşım olacaktır. Dönemin tek tanrılı inanca geçişiyle karşılaşılan direnç, tarihi toplumsal yaşamın egemenlik ve iktidar anlayışı, sosyal katmanların siyasal ve inançsal bakış açıları ile sınıf ve taraflar dikkate alınarak değerlendirilmelidir.

Siyasal inanç anlayışı; egemen sınıflara çağında yaşamış olan birey ve toplulukların yaşam haklarına, bağımsız düşünme isteklerine, iç dünyalarında ki seslenişi inanç olarak ifade edilmeleri nedeniyle doğrudan bedenlerine yapılan fili yok edici zulümleri doğurmuştur.

Ayrıca güncel yaşamdaki sosyal, ekonomik ve toplumsal yaşam dürtülerinin yerini, siyasal amaçlı iktidarların istekleri doğrultusunda yaşamları yok eden tek taraflı egemen inanç kültürünün dürtülerini resmi olarak tarihe mal etmiş bulunmaktadır.

İşte Kerbela bu anlayış ve uygulamalarının siyasal sürecinde yaşanan en acı katliamlardan biri olarak tarihe mal olmuştur.

Katledilen bedenler mazlumiyetin ve evrensel insan haklarının temsili öncüleri, kat edenler ise egemen siyasal sınıfların zulüm ve insanlık dışı temsilcilerinin barbar kanlı eylemlerinden yana olanlardır..

Anadolu Aleviliğinde Kerbelanın Yeri

Kerbela, Anadolu Aleviliği'nin toplumsal yaşam inancına yön vermiş ve onun nesilden nesile aktarılıp yaşanmasına öncülük etmiştir. Bu nedenledir ki, Anadolu'da unutulmaz bir direnişin acısını içinde barındırarak her yıl aynı özlem ve saygıyla anılır. Anadolu Aleviliği'nin kültürü ve yaşam biçimi içinde kendi erdemliğinin yüceliği olarak yaşar. Çağdaş demokratik erdemlerin Anadolu'daki 7 yüzyıllık tarihinde bağnazlığa ve insanlık dışı anlayışlara karşı, onu kendine şiar ederek bugüne getirmiştir. Sosyal ve siyasal tarihinin onurlu sürecinde Kerbela, insanlık suçunun işlendiği gün olarak anılır. Şehitlerinin abideleşen adları önünde de saygıyla eğilmiştir. Eğilmeye de devam edecektir.

Onu Anadolu Alevilerinin "kini" olarak ifade edip Ehl-i Beyt'i unutturmak ve yok saymak isteyenlere de cevabı şudur: Tarihi suçu ve zulmü örtbas etmek, (Ehl-i Beyt evlatlarının sevgisini önemsenmeyen bir tavırla ifade edenler onu unutturmayı hayal ediyorsanız, yanılıyorsunuz. O günün şehitleri, dünya direniş tarihinin yaprakları arasında altın harflerle yazılı bir sayfa olarak yerinin korumaya devam etmektedir. Aynı değerde bizim de inanç ve insan sevgisine dayanan felsefi bütünlüğümüzde de yerin korumaktadır. Biz o günün zalimine ve zulmüne başkaldırışın onurları olarak anarken, acısını da içimize gömerek yaşatıyoruz. Aleviler asırlarca Anadolu'da dünyadaki hiçbir milletin ve de ulusun kabul edemeyeceği karalama, iftira ve katliamlara, bu "kindar" zihniyetini yaşatanların fermanlarıyla uğramalarına, dağ kovuklarında ve ıssız vadilerde yaşamaya mahkum edilmelerine rağmen, kimliklerini saklayıp inançlarını gizli gizli yaşarken bile, o günün yaşamlarındaki yerini ve önemini hiç unutmadılar. Unutmaları da mümkün değildir.

MUHARREM ORUCU 17 AĞUSTOS PAZARTESİ BAŞLIYOR.

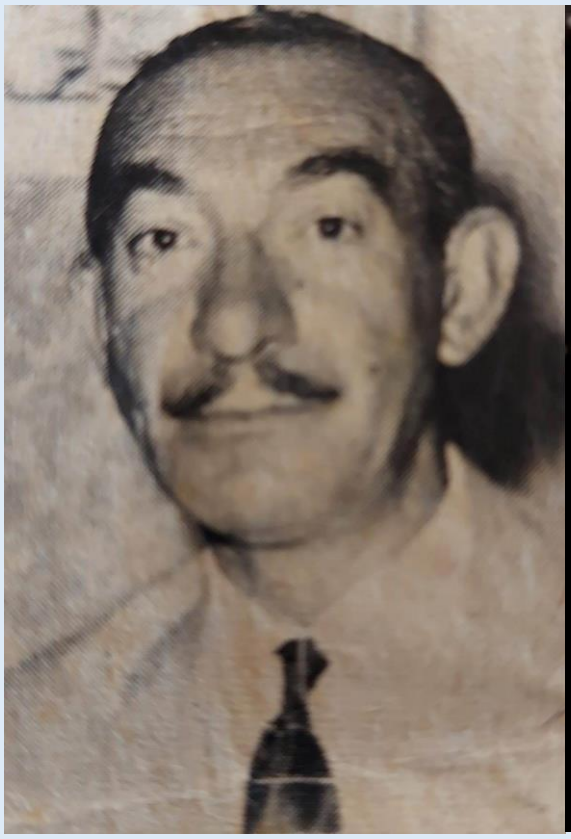
Muharrem orucu Kurban bayramının ilk gününden itibaren 20 sayılarak tutulur. 28 Haziran Kurban bayramının 1 günü 3 gün Haziranda 17 günde Temmuzdan aldınız mı 20 gün eder . Yani Muharrem orucu 17 Temmuzda başlar.
Bazı sosyal medya sayfalarında 17 sinde başlayacak Muharrem orucundan önce 2 gün ya Masum Pak veya "Fatma Ana " orucu diye bir açıklama yapılmaktadırlar . Bu doğru değil bu iki konunun da Muharrem oruçlarının tutulduğu ayla bir ilgileri yoktur. Bu Bektaşi Tarikat Tekkesinin kendi üst kimliğini Alevilere kabul ettirmek için Osmanlı Nakşi Bendi Tarikat temsilcilerini tekkenin başına atadıkları dönemde aldığı bir karardır.
MUHARREM ORUCU 17 AĞUSTOS PAZARTESİ GÜNÜ BAŞLIYOR.
Birde diğer bazı açıklamalara bakın bir kısmı matem bir kısmı oruç bir kısmı May-ı Muharrem yası veya orucu diye yazıyor. Doğru olanını da yansıtmış oluruz.
Doğru olan; Muharrem Matemi veya Muharrem Yas-ı Matem Orucu olarak ifade edilebilir.

Anadolu Aleviliği'nde Hz. Hüseyin ve 72 şehit budur ve onlar hâlâ yaşamaktadır. Ölmedi, kılıç darbeleri altında kellesi gövdesinden koparılıp Hakka yürütüldü, ama o yeniden doğup Anadolu'ya da tarihlerce rehberlik ederek yaşamaya devam etmektedir, anılışında yaşar HÜSEYİN
Bugün Anadolu Aleviliğinin inanç yaşamında ilk sırada yer alan Aleviliğin yol kardeşliğindeki darların tümünde 4 kapı, 4 ata, yetimin hakkı, günlük yaşamın insan odaklı sevgisinde, toplumsal yaşamın doğru var olup huzur içinde akışına devam etmesinde, anne ve babaya karşı evlatlık sorumluluğunun yerine getirilmesinde, siyasal yaşamın hak, adalet ve hukuk anlayışında, bir masumu pakın bir yetişkinden daha çok ve öncelikli olarak korunması gereken ana yüreği anlayışında, zalimliğin yaşanmaması isteminden, haksızlığın bitmesi gereken arzusunda, terazinin hak deyince akan sular dururu kabulünde ve bireye tüm haklarının hak olduğu anlayışındaki hümanist mistik ve tasavvufi yaşamında, Kerbela şehidi şahlar şahı Hz. Hüseyin'in varlığı yaşamaktadır.
Tüm canların Muharremi
Aşk-ı nidamız olarak yası-ı matemimizin ebediyetine dem-i sevda ola.

Elazığ'ın unutulan değeri:

MEHMET TEVFİK EROL

YÜCEL ÇAKMAK
ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Türk Basınında önemli bir yere sahip olan unutulmaz kalemlerinden Gazeteci Mehmet Tevfik Erol, bir dönem Tercüman Gazetesi'nin yönetiminde söz sahibi oldu.

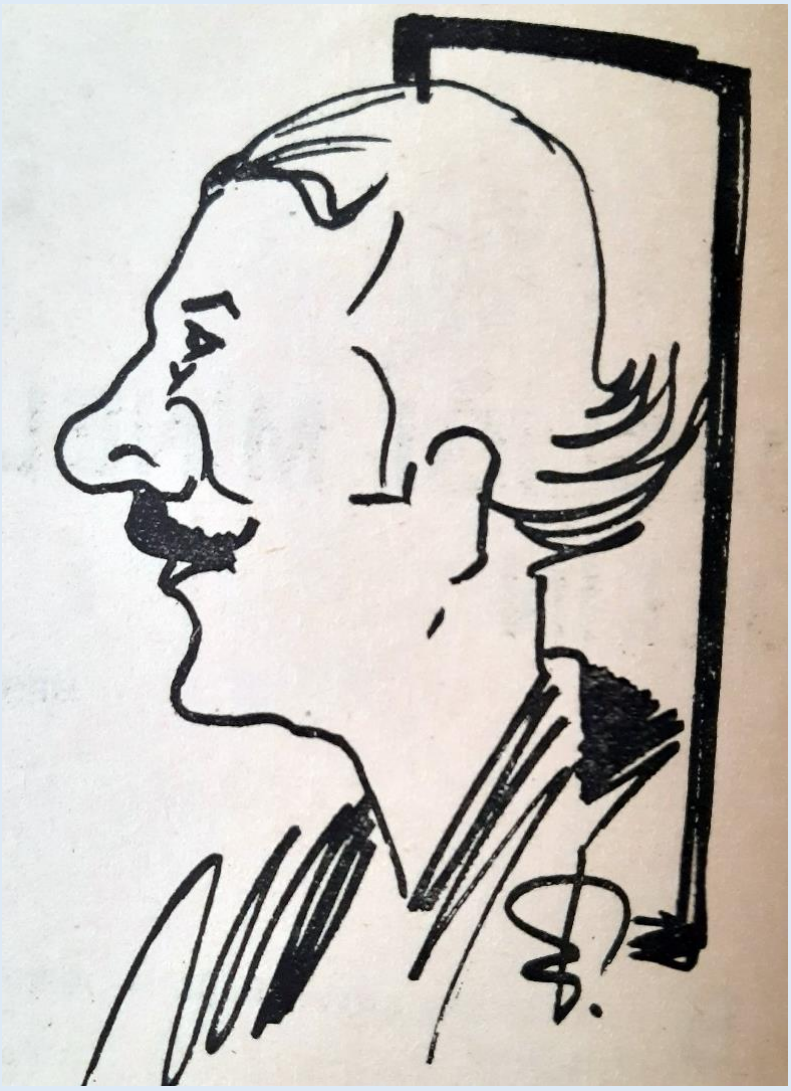
1912'de Elazığ'da dünyaya gelen Mehmet Tevfik Erol, Ali Bey ve Rabia Erol'un oğludur. Ali Bey 1916 yılında bir çatışmada şehit olur. 4 yaşındaki oğlu ile dul kalan Rabia Hanım, Şakir Hedili ile evlenir. İlerleyen yıllarda Tevfik Erol, liseyi okumak üzere yatılı olarak Diyarbakır Lisesi'ne gönderilir. Lise son sınıfta iken İstanbul hevesine kapılır ve İstanbul'a giderek Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Resim Bölümü'ne kaydolur. Ancak mezun olmadan askere gider. Askerlik dönüşünde Diyarbakır Lisesi'nde Edebiyat hocası olan ve edebi metinlerini ve şiirlerini beğenen Fatih Rıfkı Atay'a bir mektup yazarak gazeteci olmak istediğini belirtir. Atay'dan gelen cevap, "Ankara Ulus'ta işin hazır. Tren biletini gönderiyorum." şeklindedir. Böylece gazetecilik hayatı başlar. Önce Ulus sonra Zafer Gazetesi'nde çalışır. Daha sonra İstanbul'a gelerek Yeni Sabah Gazetesi'nde Yazı İşleri Müdürü olarak görev yapar. İlerleyen yıllarda Tercüman Gazetesi'ne geçerek Genel Yayın Yönetmenliği görevini üstlenir. Bu görev 1968'deki rahatsızlığına kadar sürer ve 1973'te İstanbul'da hayatını kaybeder.

04.09.1946 yılında, önceden Müslüman olan Musevi Güzin Hanım ile evlenir. Hikmet Erol ve Haluk Erol isimli 2 oğlu olur.

Yeğeni Rabia Atalay, Dayısının yengesiyle tanışma hikâyesini şöyle aktardı: "Güzin yengem 15 yaşındayken dayım onu anne ve babası ile geldiği Taksim Kristal Gazinosunda görüyor ve çok beğeniyor. Onun karakalem portresini çiziyor ve ona gösteriyor. Sonra dayım onları takip

edip Ortaköy'de oturduklarını tespit ediyor ve bir şekilde tanışıyorlar. Ve Güzin yengem 17 yaşındayken evleniyorlar. Evlendikten sonra Fatih'te uzun yıllar da Basınköy'de oturuyorlar. Sonrasında Aksaray'a taşınıp dayım bu evde vefat ediyor.
Tercüman gazetesini alan Kemal Ilıcak'tan önce dayım gazetenin kötü durumda olduğunu yakın akrabalarına söylüyor. Alabilecek güçte olan bir akrabası bunu kabul etmeyince Kemal Ilıcak gazeteyi satın alıyor."
İstanbul'daki gazetecilik yıllarında aynı zamanda Elazığ Talebe Yurdu kurucusu, yöneticisi ve Elazığlı üniversite öğrencilerinin ağabeyliğini üstlenir. Sanatın resim ve şiir dallarında çalışmaları vardır.

TERCÜMAN'LI YILLAR

Tercüman Gazetesi 11 Ekim 1961 Çarşamba günü yeni bir kimlikle ve yıl:1 sayı1 başlığı ile yayımlanmıştır.
Gazetenin sahibi Ağustos ayından beri birinci sayfadan karikatür çizen Semih Balcıoğlu, Genel Yayın Müdürü **Tevfik Erol**, Yazı İşleri Müdürü ise Ertuğrul Yeşiltepe'dir. Gazetenin adı o günden itibaren (halka ve olaylara Tercüman) şeklinde değiştirilmiş, başlığının altındaki "Günlük siyasi müstakil Gazete" ibaresini de "Her sabah dünya kurulur, Her sabah taze bir başlangıçtır" şeklinde değiştirilir.
10 Ekim 1961'de gazetenin ortakları arasına bir isim katılır. "Amasya'dan ceketimi aldım geldim" diyen, gazeteyi uçurumun kıyısından kurtarıp fikir gazetesi haline getirmiş olan ve muhabirlikten gelen bu kişi Kemal Ilıcak'tır. Kendisi daha sonra gazetenin imtiyaz sahipliğini üstlenmesinin yanı sıra ismini de tekrardan "Halka ve Olaylara Tercüman" şekline getirir.
Genel Yayın Müdürü **Tevfik Erol** (daha sonra Sadettin Çulcu) sorumlu yazı işleri müdürü Ertuğrul Yeşiltepe (daha sonra Aydoğdu İlter) dir.

TEVFİK EROL'A MEZAR TAŞI

AHMET KABAKLI

(Geleneksel Kürsübaşı Dergisi-1 Şubat 1974)

Uy anam Tevfik Erol da gitti. Çilelerinden istirahata, faniden bakaya intikal etti. Bu yazı bir sıkıntı gibi, hıçkırık gibi boşalacaktır.

Dört beş yıldan beri süren hastalığı yüzünden hayatı bir korku ve azap idi. Fakat vefasız Babıali'nin en vefalısı idi. Bir yandan hastalıkla pençeleşiyor. Öte yandan maişet peşinden koşuyordu. Son aylarda ekmek durumu biraz düzelmişken felek kıydı, vah.

Öyle geliyor ki, Tevfik Erol daha çok yaşayacaktı, yaşıyor. Ölmeyen tarafları ne kadar çoktu. Zindelik, vefa, heves, şaka, her an taze oluş, fedakârlık, kin tutmazlık, olur olmaz şeye minnet. Hülasa ne kadar güzel şey ararsanız, onda vardı.

Güzel sesli idi, coştuğu zaman dağları inleten gür türküler söyler, yıldızlarla konuşan maya'lar çeker. Yanık ses, iyi insan, güzel hareket, vatana, millete, halka, tarihe dair hoşlandığı menkıbeler, şiirler, yazılar üzerine kendini tutamayıp ağlardı. İmanlıydı. Tevfik Erol, sanatkârdı. Hiçbir inkar tanımazdı. Allah'tan korkardı. Somurttuğunu gören olmaz, konuşkandı. En gamlı ve hatta dermansız anlarında, sanki "dertli" onlarmış gibi başkalarını teselli etmeye bayılır. Şaşılacak belagatle ümit verir, tasaları dağıtır; kendi sıkıntılarını da böylece atmış olurdu.

Önce birçok gazetelerde yazar ve sekreter olarak çalışmış Yeni Sabah, Tercüman gibi büyük gazetelerin Yazı İşleri Müdürlükleri, Genel Yayın Müdürlükleri yapmış; çarpıcı başarılar göstermiş, herkesin "Tevfik Abi" dediği sevilme payesine ulaşmıştı. Yine de "Bizim Yokuş" ta ona yazıları, tefrikaları, güzel sohbetleri ile rastlanıyordu.

Şairdi Tevfik Abi, ilk gençliğinden beri enikonu güzel şiirler söylemişti. Coştuğu zaman hatp kesilirdi. Geçen yaz oğlu Hikmet'i nişanlarken, dopdolu sevinç, his ve heyecan olarak bir aile saadeti, bir insan mutluluğu nutku vermişti ki, dinleyenlerin kimini sevinir, kimin ağlar gördüm. Üstelik amatör ressamdı; tablolarını göstermekten zevk alır, evinde sergiler açar, bazı tablolarını gazetedeki odasında teşhire koyardı.

Yakışıklı adamdı, levent vücuduna elbiseler yakıştırır; gömleğinin kolası, ayakkabısının biçimi, elbise rengi, şapkası Babıali'de bu işin meraklılarına mektep olurdu. Kalemleri, kağıtları da öyle intizamda, kendisi temizlikte, asalette idi. Küçük yaşından beri, kimsenin görmediği güçlükler, onu her türlü maceranın, güçlüğü içine atmış. Ama hepsinden nice büyük tecrübeler, insanlık payları alarak, hiç kirlenmeden, eğriye, yanlışa, fazilet dışılığa hiç tenezzül etmeden sıyrılmıştı.

Şakacı idi, sevilirdi. Ben hele çok severdim. Onun hastalığı ıstırabımdı; ölümü içime kan oldu. "Bir roman kahramanı" idi Tevfik Erol. İç zenginliği, dalınmadıkça görülmezdi. Üstünden hiç alınmayan bir efendiliği, bir ağalığı vardı. Gider, borç alır, ama evinde sofralar donatırdı. Çağrıldığı bir eğlence yerinde, en fiatlı ıvır zıvır ısmarlardı.

Bir dağ serdarı idi. Her şeyi bilen, kibar, samimi ve saf. Aklının ermediği şey olmadığı halde, büyük şehrin, Babıali'nin, temas ettiği adamların kalleşliklerine akıl akıl erdiremezdi. Küçüklük ve faziletsizlikleri kabul edemezdi. Sevgiden ibaret dünyası, dostlukla kurulmuş kaşanesi incinir, yıkılırdı. Şiirleri arasında birini, ta bizim talebeliğimizde ona "Tevfik Ana" dediğimiz zamanlarda hepimizi ifade edercesine yazdığı bir parçayı severim. Mezartaşı kitabesi yapılmasını dilerim:

Uy anam, yedi bitirdi beni bu şehir!
Anaları benzemiyor anama
Bacıları benzemiyor bacıma
Uy anam, yedi bitirdi beni bu şehir!”

19 Ağustos 1961. Soldan dördüncü Tevfik Erol Cemal Gürsel ile.
(Rabia Atalay Arşivi)

TEVFİK KADIN ROLÜNDE

SABRİ TANYERİ (Geleneksel Kürsübaşı Dergisi-5 Nisan 1975)

“Bu dergi için; bir çok seçkin kişiler yazılar yazmışlardır. Onları zevkle okumuştuk. Hele bunlar arasında merhum Tevfik Erol (Tefo)’un yazılarını çizgilerini ve esprilerini unutmaya imkan yoktur.
Onun ruhunu şad etmek için akılda kalan bir iki örnek:
Elazığ Orta Okulu’nda bir müsamere verilmesi düşünülür. Mevcut eser yok. Musiki hocası piyesin

Tevfik tarafından yazılmasını ister. Tevfik piyesi yazar ve hoca tarafından beğenilir. Amma kadın rolünü oynayacak birisi yoktur.
(O zamanlar kızlarımız henüz sahnelerden uzak idiler.) Kadın rolü de Tevfik’e verilir. Oyun bir kadının, mazbut bir erkeği baştan çıkarması şeklinde. Tevfik anasının fistanını, ayakkabılarını giymiş, başına oyalı yazma bağlamış, beline kemer takmış, gözlerine sürme çekmiş erkekleri baştan çıkaran bir fettan kadın olur. Derken komşşu erkekle konuşur, her çareye başvurarak onu baştan çıkarır. Tabii seyiriciler gülmekten kırılır. Oyun bitmiştir.
Tevfik anasının fistanı ile seyircilerin arasında kırıta kırıta geçerken, bir kadın ayağından

pabucunu çıkararak, ‘Seni süürtük seni Başkasının erkeğini baştan çıkarmaktan utanmıyor musun?’ diye vurmaya başlar. Tevfiği fazla dayak yemekten güç halle kurtarırlar.
Bir diğeri; 1973 yılında peynirli pide için yazdığı davet yazısı:

ELAZIĞLI GAKKOŞLAR

Harputlular, mezireliler, Mizmeşenliler, Hır Hırhirikliler,
Mornikliler, Hüseynikliler, Yığıkililer…
Heppinize, söylüyik.
Haberiz ola…
Ahan bu Haziranın igirmi dördünde, Belgrat ormanındaki GİRAZLIBENDDE, Peynirli ekmek günün yapacuvuh,
Davulunu, Zurnasını, Gırnatasını, Defin, Dömbeğini,
Çağasını, Çoluğunu, Davarını, Doluğunu,
Yemek çıhınını alan düşsün yola.
Gelmiyen ettiğünü bula.
Eğer niyetiz varsa igirmibir-Almışbeş Gırksekiz, numaradaki Yılmaz Gakgoyu arayıp nasıl gidileciğini sorasız.
Yalavuz şüşelerizi bi mahramaya sarınki,
Otobosta şangur, şungur edipte malamat olmayasız
Gakkolar heppizi beklük, sakın gelmemezlik etmiyesiz.

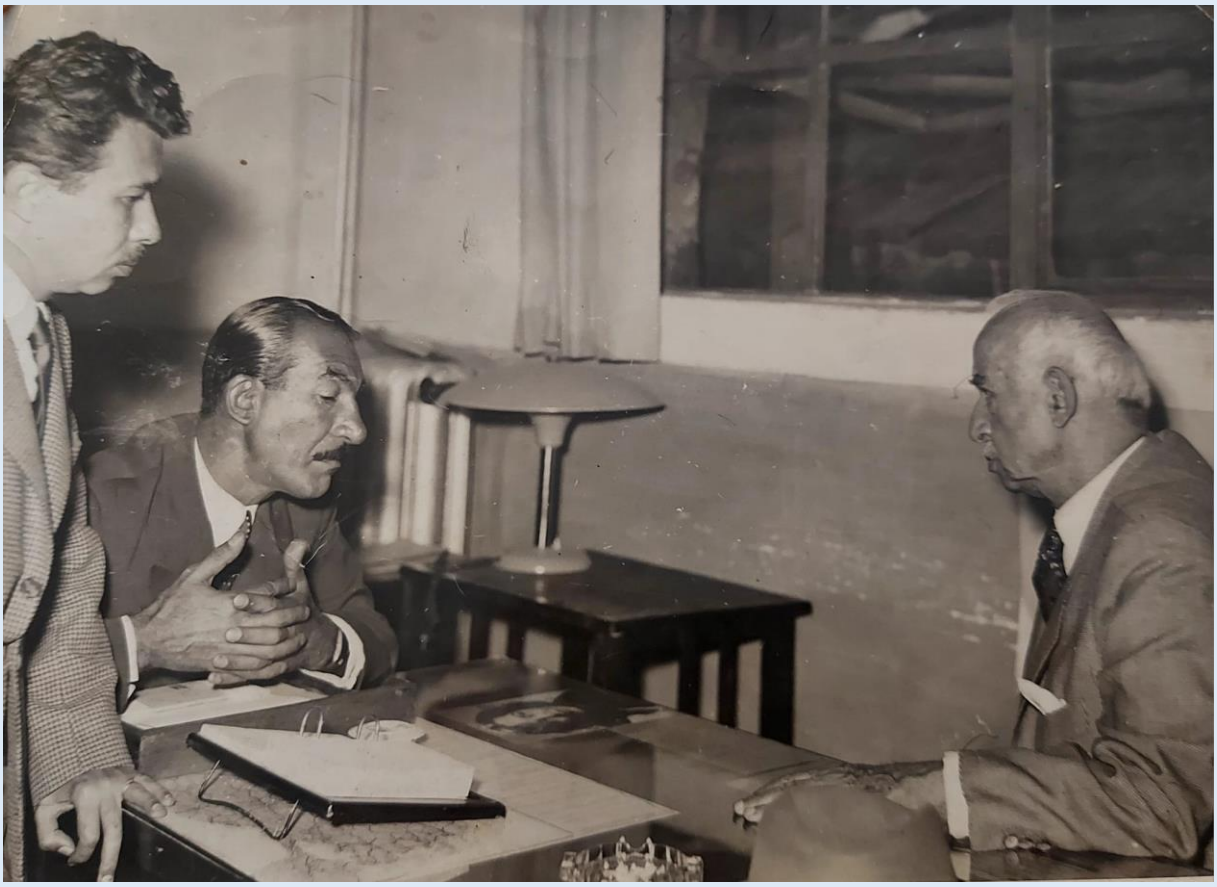

“Sene 1962-63 olmalı, Elazığ tren istasyonu. Dayımı İstanbul'a uğurlama. Sol başta babamın dayısı Suphi Ulaş, onun yanında dedem (Cumhuriyet döneminin ilk öğretmenlerinden) İshak Atalay, gazete tutan ben Rabia Atalay, dayım gazeteci Tevfik Erol (Tefoş dayım), annem Semiha Atalay, kardeşim Ayşe Atalay.”
(Rabia Atalay Arşivi)

Sabri TANYERİ: “Tevfik Erol’un ölüm haberini gazetelerden okuyanlar büyük bir üzüntü içinde Cenaze namazının kılınacağı Nuruosmaniye Camiine toplanmışlardı. Tabut musalla taşına kondu. İmam namaz için öne geçti. Fakat tabut musalla taşına baş tarafı batıya değil doğuya gelecek gelecek şekilde konulmuştu, farkına varıldı düzeltildi ve namaz kılındı. Böylece Tevfik musalla taşında bile şakasını yapmaktan geri kalmadı.”

Tevfik Erol yanındaki
Elazığ Toprak ve İskân Müdürü Galip Uslu.
1930'lu yıllar. **(Rabia Atalay Arşivi)**

Tevfik Erol, İsmet İnönü ile birlikte… (Rabia Atalay Arşivi)

www.gazetelazig.com

ZİYARET

Gözleri irileşmişti buzluk mağarasına giden yolda çaput bağlanmış ağacı görünce. İçinde bir ürperti ile ağaca yaklaştı orda dua edip ağaca bez bağlanınca dileklerin olacağına inanılıyormuş. O bez ağacın dalından ucunca dileklerin olacağına inanılıyordu. Belki sabır etmesi zamana bırakması gerekti. O zaman dualar kabul olacaktı, hayırlısıyla olsun hayırsızsa bir şey mani olsun diyerek.

Sınava girerken 41 tane pirinç üzerine dua okunup sınav günü suya atılıp içilmesi

OYA ORHAN

Miyadunlu Memet Babaya üç çarşamba gidilip dilek dilenmesi, dilek olunca da kurban kesilmesi ve yemek dağıtılması…

Feti Ahmet Babaya gidip çocuğu olmayan kadınların orada hayır dağıtması dua etmesi duası kabul olunca da hayrını vermesi. Elâzığ'da çoğu erkek çocuğun ismi Feti Ahmet olması bu sebeple olsa gerek. Çocuğu olunca o ziyaret in ismini verilmiş.

Çocuğu olsun diye adaklar adanır olursa yedi kurban kesilir.

"Çocuk olsun da. Kırk yamalı yelek giydirirecem" dileyip her evden bir parça kumaş isteyip dikip çocuğuna giydirmeye ahdetmiştir. Zengin de olsa o yamalı giysi giydirilmiş. Yıllar önce geleneksel el sanatlarından kırkyama sergisi açtığımız da sergiye gelen EMK eski başkanlarından Feti Ahmet Deniz Bey hikâyeyi anlatmıştı. Annesinin kendisine yamalı yelek giydirdiği anekdotunu anlatmıştı. Bir komsumuzun da ev ev kumaş parçası isteyip ziyarette okutup dua edip çocuğu olursa onu dikip giydireceğini söylemişti.

Nadir Baba… Murat Baba… Tespihli Baba… Beşikli Baba... Vs

Bu dinimiz de olmayan davranışlardır. O evliyaların yüzü suyu hürmetine deyip naçizane isteklerini Allah'tan istemeleri gerektir.

Anguzu Baba türbesi dağın tepesindedir. Komşular toplanıp orda dilek dilemeye gidildiğini küçükken hatırlarım. Türbenin duvarına taş yapıştırma ritüeli yapılınca taş eğer duvara yapışırsa dileklerin olacağına inanılırdı. Çocukluk hatırası taşın yapıştığına şahitlik ettim.

Güzel dilekler, zaman, sabır bunların birleşmesiyle bir niyetin gerçekleşmesi için insanlar yüzyıllardır ritüelleri gerçekleştirmiştir.
Beyzade Efendi ziyaretinin önünde iplik sokup kaderinin bu iplik gibi açılmasını isteyenler. Asma kilidi alıp kilit açtırıp dua eden insanlar. Sabah ezanı cami kapısına gidip dua okuyup cami kapısını açıp çocuklarının kaderlerini açılmasını dilemekte temiz kalplerle iyi niyetlerle yapılmıştır.
Kimi evim olsun, kimi eşim iyi olsun, kimi çocuğum olsun, kimi çocuğum evlensin diye insanlar bir umutla niyetlerini belirtmiştir.
Üç çarşamba Çarşamba Babaya gidip dua edip duası kabul olunca ziyarette yiyecek dağıtmak kurban kesmek bir gelenek olmuştur.
Baskil'de Hasan Baba Hozat'ta Sultan Hıdır ne kadar modernleşsek de bilim çağında olsak da bu tür ritüeller var. İnsanoğlu var oldukça devam edecek.
Annemden alıntı
Köyde yaşarken komşular toplanıp yemekler çıkınlara koyulur Anguzu Baba ziyaretine gidilirmiş. Patika yollar buzluk mağarasının altından dere tepe aşılarak katırlarla yiyecekler sırtlarında kimi yaya kimi eşeklerle yola düşerlermiş. Konuşamayan bir kız çocuğunun iyileşmesi için kimi de gözlerine ışık istemek için yediden yetmişe yola düşerlermiş.
Annemde abisi evleniyor diye narçiçeği desenli elbise alınması için dua etmiş. Yollara sabah ezanıyla çıkıp Anguzu Babanın tepesine çıkılmış. Herkes dileğini tutup yerdeki taşı türbenin duvarına yapıştırmış. Heyecanla taşın duvara yapıştığını görmüş. Ziyarette biraz uyuyup rüya görmek ve onu hayra yormak da rituleller arasında. Köy kadınları getirdiği yemekleri yiyip içleri huzurlu eve dönerlermiş. Annemde çocukluk hevesiyle evin yanındaki yamaçtan koşarak inerken annesinin şehirden geldiklerini görmüş. Heybenin içinden narçiçeği renkli desenli kumaşı görünce hayret ve sevinçle kumaşı alıp uçurtma gibi uçurarak evin avlusunda dolaşmış. Bu tılsımlı hikayelere çok rastladım saf temiz kalple dua edilirse güzel şeyler olacağına inanıyoruz. Dinimizce böyle davranışlar olmaması gerektiğini bilmemizde fayda var.
Ziyaret çarptı deyimi vardır. Ziyarete gidip onun hakkında kötü düşündüğün zaman çarpılırsın denirdi. Hamile kadın ziyarete girerse bir yere elini sürmemesi söylenirdi. Çocuk doğunca anne çocuğa dokununca leke kalacağına inanılırdı. Komşunun kızının çenesinde parmak izini görünce sormuştum. Ziyaret lekesi denmişti. O hikayeleri dinlerken bunları yazıya dökeceğim aklıma gelmezdi güzel dilekler temenniler için ziyaretlere gitmek ümidiyle

NAZARA KARŞI ÜZERLİK

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Anadolu insanının nazardan korunmak amacıyla evinden eksik etmediği, tütsü olarak da kullandığı, duvara nazarlık olarak asılan, kapı kirişlerine takılan üzerlik, günümüzde eskisi kadar sık kullanılmasa da bazı evlerde nostalji olarak kullanılıyor.

Dağlık bölgelerde kendiliğinden yetişen üzerlik otu, eskisi kadar revaçta olmasa da günümüzde talebe bağlı olarak çarşı pazarda satışı devam ediyor. Satıcılar, üzerliğin özelliğini, nelerde nasıl kullanılacağını anlatarak, Anadolu'nun yaygın bir geleneğinin yaşamasına da katkı sağlıyor. Doğalardan toplanıp, kurutularak farklı boyut ve şekillerde nazarlık yapılan, odalara, evlerin girişlerine, nazar değmesinin önüne geçmek amaçlı asılan,

kurusu yakılmak suretiyle tütsü olarak değerlendirilen üzerlik bitkisi, günümüzde nazarlık yapan, nazarlığın ne olduğun bilen olmasa da bilenler tarafından alınıyor, bilmeyenlere ise satıcılar anlatarak, ilgilerini çekmeye çalışıyor. Anadolu'da yüz yıllardır nazara iyi geldiği düşüncesi ile doğal olarak yetiştiği bozkırdan toplanan Üzerlik Otu, Elazığ'da da eskisi kadar olmasa da günümüzde birkaç kişi sonbahar döneminde toplayıp, satışını yaparak, ekmek yiyor. Üzerlik otunun nazara iyi geldiğini düşünen vatandaşlar evlerine süs eşyası olarak asarak, nazardan korunmaya çalışıyor. Üzerlik otunun yüz yıllardır halk hekimliğinde kullanılan bir bitki türü olduğu da biliniyor.

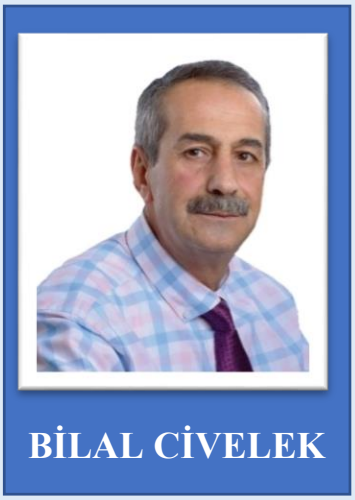
Doğada yeşil olarak toplandıktan sonar kurutularak çeşitli şekillerde evlere asılmak suretiyle nazardan koruduğuna inanılmaktadır.

Halk ağzından derlemeler sözlüğünde İshaklı, Bolvadin-Afyon, Keçiborlu, Uluğbey, Senirkent-Isparta, Kandıra-Kocaeli, Ağın-Elazığ, Gürün-Sivas, Ankara, Kayseri ve Niğde de; üzerlik bitkisinin suda kaynatılan tohumları kan yapar, kanı temizler, hamile kadınların bulantısını keser, cilt güzelliği sağlar, besleyicidir, basuru tedavi eder, mafsal ve dalak ağrılarını kestiği bildirilmektedir.

GÜL VE DİKEN

Hayatı gül bahçesine çeviren de biziz, diken tarlasına çeviren de… Bir suçlu arıyorsak aynaya bakmalı, başka yere değil.

Kendi doğrularının kesinliği ve kanıtlanmışlığı hakkında hiç şüphe duymayan kişi kara cahildir.

BİLAL CİVELEK

Aslında cahilliği kabullenmek de bir erdemdir. Gelmiş geçmiş hiçbir gerçek alim kendini övmemiştir ve alim olduğunu söylememiştir. Bunun adı tevazuu ve alçak gönüllülüktür. Tabii gizli benliği saymasak… Bazen her yerde tevazuu gösteren ufaktan kuyruğuna basıldı mı gizli benliği ortaya çıkar. Alimin kendini gösterdiği an, haksızlığa uğradığında susmasıdır.

Doğru kişiye göre bakış açısına göre değişen bir kavramdır.

"Hayat kendiliğinden ne iyidir ne de kötüdür. Ona iyiliği de kötülüğü de yükleyen insandır." der Montaine.

Eğitim öğretimin yılı bittiği bu günlerde dönüp otuz beş yılıma bakıyorum. Kaç öğrenci yetiştirmişim diye. Binlerce on binlerce öğrenci elimizden geçmiş. Sınıflara girip çıkmışız. Aybaşı gelmiş maaşımızı almışız. Zaman zaman ücreti az bulmuşuz, okulu beğenmemişiz. Müdürünü eleştirmişiz.

Bir de dışarıda mezun edilen öğrencilere bakıyorum, başım önüme düşüyor. Geçmiş otuz beş yıl hepsi boşa gittiğini görmek ne acı.

Çünkü Eğitimde sadece ders anlatmışız. İnsan olmayı, insanları sevmeyi, sevgi ve saygıyı ikinci plana itmişiz.

Biz onlara hayatı öğretmek yerine, eleştirmeyi, sorgulamayı, insan haklarını kavratmak yerine konu içeriği ile yıllarca uğraşmışız. İşin en acı tarafı da nedir biliyor musunuz?

Hala aynı yöntemle devam etmemizdir. Hala insan olmayı, insan kalabilmeyi değil, çocuklarımızı sınavlara hazırlamak uğruna öğretim kısmını çöpe atmışız. Ya da sadece sınıf geçmek için iyi not alma yarışına sokarak, eğitimiz hedeflerinden uzaklaşmışız.

Bu ortamda alim, aydın nasıl yetişir ki!

Biz çocuklarımıza hayatın bir yüzünü göstererek eğitim yapmışız. Sadece iyi bir kariyer ve bol kazanç nasıl elde edilir, yolarını göstermişiz.

Sadece suç öğretmenin değil ama toplumu yönlendiren bireydir, bireyi yetiştiren eğitim kurumlarıdır.

Gençler tartışırken benim dediğim doğrudur, diye kavga ediyorsa, başkalarının tercihlerine saygı göstermiyorsa bu bizim suçumuzdur.

Ve topluma yön veren insan yetişmiyorsa bu da bizim sadece zaman geçirip maaş aldığımızın göstergesidir.

Devlet dairelerinde çalışan insanların çoğuna dikkat edin işi zorlaştırandır, kolaylaştıran değil. Bu davranış kişinin bulunduğu makama uygun olmadığını gösterir. Bir makinede parçalar yerine uymuyorsa parçanın imalatında hata var demektir. İnsan da öyledir. Makamı idare ederken zorluk çıkarıyorsa o alanda bilgisi yoktur ve iyi bir eğitim almamıştır.

Toplum işinin ehli insan bulmaktan zorlanıyorsa, başka yere değil eğitime bakmalı. Eğitimde bir aksaklık var demektir. Hayatımız zorluklarla dolu. Nereye gidersen git her şey tamamken insanların kafasında ya olmazsa sorusu oluşuyor.

Şimdi başka bir pencereden bakalım; sokaklarda arabanın sesini sonuna kadar açan, geçtiği sokağı caddeyi sesten felç eden gençleri biz mezun ettik.

Sattığı ürünü fahiş fiyata satanı da biz okuttuk. İki kelimeden biri yalan olan ticaret erbabı da bizim öğrencilerimiz.

Depremzedeye bir suyu kırk liraya satan vicdansız da sınıflarımızdan geçti. Millete yalan söyleyen politikacı da yılda bilmem kaç kırk dakika dersimizi dinledi. Ama biz hala eğitimden bahsediyoruz.

Öğretmen, öğretmenlik ve zaman zaman kutsal meslek sınıfına sokuyoruz. Kutsal meslek olduğu doğru ama ona kutsallığı kazandıran kalmadı.

Evet, bu gün toplum gül bahçesinde ama gül yok.

Çünkü bizim yetiştirdiğimiz öğrenciler gül bırakmadı.

Kala kala dikenler kaldı, onlardan da şikâyet etmeye kimsenin hakkı yoktur.

Bir öğretmen olarak yazdıklarımın tamamını üzerime alıyorum.

“Elazığlı Ozanlar” yayında…

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığlı Araştırmacı Yazar Aygün Çam’ın son çalışması olan “Türk Halk Müziği Çatısı Altında Elazığlı Ozanlar” adlı eser yayın hayatına girdi.

Elazığ’ın unutulan ozanları konusunda son 2 yıldır üzerinde titizlikle çalışan Araştırmacı Yazar aynı zamanda Elazığ Baskilliler Derneği Başkanı Aygün Çam, “Türk Halk Müziği Çatısı Altında Elazığlı Ozanlar” adlı eserini yayımladı. Bu eserini Musiki kültürünün başkenti Elazığ’a hediye ettiğini ifade eden Aygün Çam, “Uzun bir süredir üzerinde çalıştığım “Elazığlı Ozanlar” adlı eserimizde sona gelmiş bulunuyoruz. Baskil Şeyh Hasan’lı Teslim Abdal'dan, Keban’lı Nimri Dede'ye, Sün köylü Sadık Dede'den Mornik’li Pir Perişah'a uzanan ozanlar silsilesini geniş bir şekilde anlatmaya çalıştık. Aziz şehir Elazığ'ın Aşıklık geleneğindeki yeri ve önemini bir kez daha vurgulamış olduk.

Çalışmamızda tarihsel süreç içerisinde Elâzığ’da doğmuş, bu topraklarda yaşamış 48 ozanın hayatına ve eserlerine yer vermiş olduk.” dedi.

Aygün Çam daha önce yayınlanmış, ‘Tarihi ve Kültürel Varlıklar Açısından Baskil’, ‘Nefes ve Semahlarla Elazığ (Baskil-Keban)’ ve ‘Türklerde Aşıklık Geleneği Elazığ Sün Köyü Nefesleri’ adlı derleme eserleri bulunuyor.

Aygün Çam kimdir?

1990 yılında Elazığ'ın Baskil ilçesinde dünyaya geldi. İlk orta ve lise eğitimini Elazığ'da tamamladı. 2012 yılında Fırat Üniversitesi Devlet Konservatuarını kazandı. 2013 yılında TRT bünyesinde yer alan müzik programlarına katılmaya başladı. 2016 yılında söz ve müzikleri kendine ait olan bir halk müziği albümü çıkarttı. Ardından aynı yıl halk müziği derlemelerine başladı. 2019 yılında ‘Nefes ve semahlar ile Elazığ’ adlı akademik kitabı yayınladı. Aynı yıl Elazığ Belediye Konservatuarı Türk Halk müziği bölümü kurucu koro şefi olarak göreve başladı. 2020 yılında “Tarihin İzinde Elazığ ve Bizim Memleket” adlı belgeselleri Kanal 23 ekranlarında yayınlanmaya başlandı. 2021 yılında ise ‘Türklerde Aşıklık Geleneği Elazığ Sün köyü Nefesleri’ adlı akademik kitabı yayınladı. Yaklaşık 4 yıldır yukarı Fırat Kültür Sanat ve Arkeoloji Derneği başkanlık görevini de yürütmektedir. Geleneksel Anadolu Türkmen sazları ile ilgili çalışmalar bünyesinde RUZBA, CURA, KOPUZ, TEMBUR gibi enstrümanları tanıtmaya devam ediyor.

ELAZIĞ DEPREMİ SONRASI KAÇAN FIRSATLAR

AHMET TAHİR ERDEM

Şehir ve ülke olarak korkunç bir travma yaşadık ve yaşamaya devam ediyoruz. Bir tarafta yıkılmış molozları kaldırılmamış binalar, bir tarafta kırık camlarında hayaletler gezen metruk binalar, bir tarafta ise henüz ne olacağına bir türlü karar verilmemiş binalar topluluğu…

Şehir küllerinden yeniden doğma mücadelesi verirken, aziz şehrin sakinleri bir anda kan emici vampirlere dönüşmüş, daha dün bir birim olan evler yedi katına çıkmış durumda. Herkes durumdan şikâyetçi, ama beri taraftan şikâyetçi olanlar yedi olanları nasıl on katına çıkarırız hesapları yapıyor.

Şehirde tam bir keşmekeş hâkim. Eski ve hasarlı binalar bir bir yıkılıyor ama eskisi gibi bütün estetik duygulardan uzak, bütün şehirleşme kriterlerine zıt yeni ucubelere bırakıyor yerlerini. Deprem her ne kadar "İlk Planlı Cumhuriyet şerhlerinden" Elazığ için çok büyük kayıplara neden olmuş olsa da, yeniden yapılaşma sürecinde çok büyük fırsatlar sunmuştu aslında. Krizleri fırsata çevirebilecek yetkinlikteki idareci ve bürokrat eksiğimiz, adam sendeciliğimiz ve torpil mekanizmasının durmayan işleyişinden mütevellit şehri imar etmek yerine yıkılanların yerine aynısını yapıp günü kurtarmakla yetinildi ve yetinilmeye devam ediyor. Malum; şehrimizin sokakları iki, caddeleri dört araçlık olarak planlanmış. Depremden sonra yeni bir imar planlı ivedilikle hayata geçirilip yıkılan binaların belli bir mesafede geri çekilmesi, bazı yıkılan bina alanlarının yeşil alan ve meydan olarak düzenlenip hak sahiplerine hazine arsalarından emsal karşılığı yer gösterilmesi veya bedeli karşılığı istimlak edilmesi düşünülebilseydi bambaşka bir Elazığ portresi çıkacaktı karşımıza. Maalesef her zamanki ondurmayan ve oldurmayan sebepler, klikler ve kişiler bu fırsatı da sadece kendi çıkarları uğruna heba edip şehri bir kez daha makûs talihiyle baş başa bıraktılar.

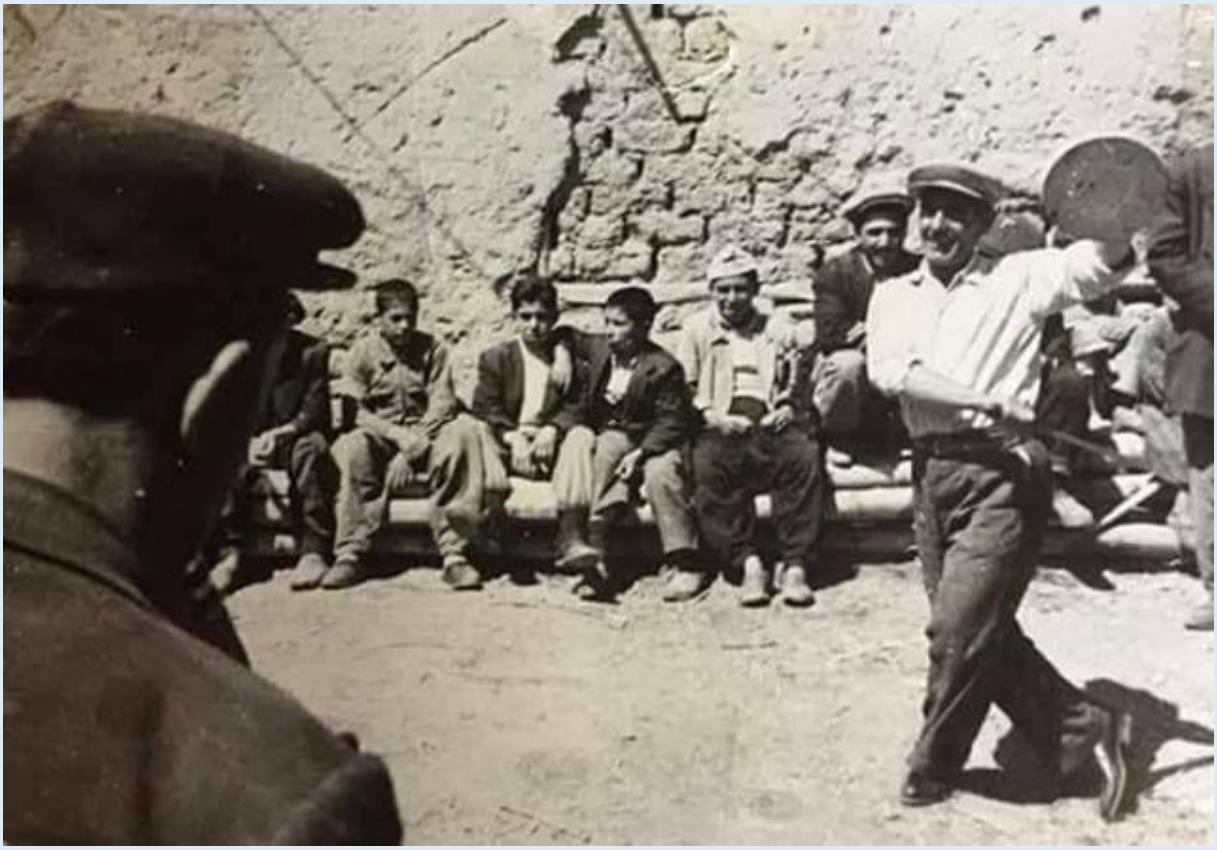

Basiret sahibi yöneticiler üç gün üç yıl sonrayı değil, elli yıl sonrayı doğru şekilde planlamakla mükelleflerdir. Bizde gelecek planlaması; seçim takvimi veya atama takvimi sürecinde işleyen öngörü ve hesaplar doğrultusunda olduğundan, bugün geldiğimiz noktanın 'neden ve niçin' ne cevaptır.

Elazığ'ın kültürel dokusunu yansıtan elimizde kala kala bir tek Kazım Efendi Sokak kalmasına rağmen ve bu sokağın en sonunda bi heyula gibi karşınıza dikilen apartmanın deprem sonrası yıkım kararını alıp sevinmişken, hevesimizi kursağımızda koydular. Yıkılan Ucubenin yerine aynısını geri dikmeye başlamışlar bile. Bu şehrin idarecilerinden bu yönde herhangi bir adım beklemenin abesliğini son 49 yılda tecrübe ettiğimizden böyle bir beklenti içinde olmamakla beraber, kültür adamalarımızdan bu yönde bir girişim bekliyor olsak da, deprem hengâmesinde herkesin kendi derdine yanar durumdayken, araya kaynayıp gittiğini düşünerek teselli olmak istiyor garip yüreğimiz.

Elazığ'ın unutulan oyunu…

KILIÇ KALKAN OYUNU

YÜCEL ÇAKMAK

Elazığ, müzikli halk oyunların çoğunluğu halay türündendir. Kadın erkek halayları yanında karışık oynanan halaylar da vardır.

Elazığ, müzikli halk oyunları yönünden de yurdumuzun zengin yörelerinden biridir. Mahalli giyim-kuşam inceliğinin ve güzelliğinin yansıdığı halk oyunları giysilerinin ortaya çıkardığı zerafet, oyunların figürlerindeki uyum ve tutarlılık sayesinde Elazığ oyunları, bütün yurt sathında haklı bir şöhrete sahip olmuştur.

Kılıç-Kalkan, dünyada müziksiz oynanan halk oyunlarından biridir. Bu oyunun Anadolu'da Türklerden önce de oynandığı belirlenmiştir. M. Ö. 430-355 yılları arasında yaşayan Xsenophon, Anabasis adlı eserinde; bir zafer sonrası düzenlenen eğlence gecesinde Thraklar ile Bursa çevresinde yaşayan Mysialılara mensup askerlerin, hançerleriyle hafifçe sıçrayarak türküler eşliğinde dövüşür gibi yaptıklarını, hançerlerin birbirine vurularak ses çıkarmak suretiyle dans ettiklerini" aktarmaktadır. Osmanlılar döneminde, Bursa'nın fethi sonrası kente giren gazilerin kılıç ve kalkanlarla zafer dansları yaptıkları anlatılmaktadır. Kılıç Kalkan Oyunu, adı üzerinde, oyuncuların kuşandıkları kılıç kalkanla oynanır. Kılıç ve kalkan ile oyuncuların ayak ve diz vuruşlarıyla çıkardığı sesler, müziğin ve ritmin yerini tutar. Eski dönemin savaşlarını simgeleyen kılıç-kalkan oyunları altı figürden oluşup her birinin anlamı vardır.

Sekiz, on ya da daha fazla kişi tarafından oynanan Kılıç Kalkan oyununun;

Birinci figürünün anlamı; "askere yeni katılmış erleri uğurlayanlara saygı selamı"

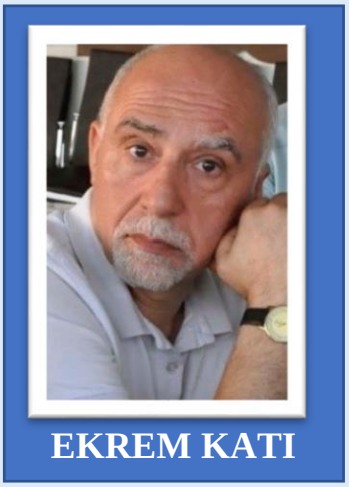

İkinci figürün anlamı; “acemi erlerin kılıçları üzerine “ölmek var, dönmek yok” şeklinde merasimle yemin etmeleri”
Üçüncü figürün anlamı; “oyuna girerken, vücut hareketleri ile birinci vuruş cengine girişmek”
Dördüncü figürün anlamı; birinci vuruştan sonra, ikinci vuruşma için tarafların karşılıklı anlaşmaları
Beşinci figürün anlamı; anlaşma gereği bir tek vuruş hakkı olan “başvuruşu”na girişilmesi
Altıncı ve son figürün anlamı ise; sonucu alınmamış her iki cengin neticesinde, tarafların en iyi cengaverlerinin dövüşüdür.
Elazığ’da eski oyuncular tarafından oynandığı duyulmuş, fakat görülmemiştir. Oyun müziğinin notası olduğundan, müziği hakkında bilgi edinmek kolaydır. Kaynak kişilerden Tahsin AYIK ile yaptığımız görüşmede, bu oyun hakkında şunları söylemiştir: “Bu oyunu oynayanları gördüm. Bunlar yaşça bizden daha büyüklerdi. Kılıç ve kalkanları olmadığından ellerindeki sopaları kılıç, ayakkabılarını kalkan yaparlardı. Sahip çıkılmayan bu oyunumuz maalesef yok oldu.”
FOTOĞRAFLAR: Akçakiraz’da (Perçenç) Kılıç Kalkan Oyunu…

SU ATI…

Olayı anlatan: Fikret SELMANOĞLU

Bizim yörede Daldikli Osman diye anılan biri vardı. Esas ismi Osman Ozan'dır. Daldikli Osman bizim devrenin Nasrettin Hocası idi. Kendisi de ava çok meraklı birisi. Eski yıllarda bir gün, Harput'a bağlı Adedi Köyü'ne tavşan avına gitmişler. Fakat Osman Ustaya haber vermemişler. Gidenlerden Cenaviz Ali Usta (Ali Kiziroğlu) çok iyi bir tüfekçiydi. Her çeşit tüfekten anlardı. (Ben yaşlılık zamanlarına rastladım.) Onunla Adedi Köyü'nden Memduh Avcı, bir de Fatih Ahmetli'yle Kamil Hoca; bu üç arkadaş avlanırken ellerinde dolma tüfek, bi domuza rastlamışlar. Ali Usta'nın tüfeği kırma olduğu için domuz kurşunu koyup atmış. Domuz yarah, velhasıl, bi-iki daha sıkmış. Domuzu yere düşürmüşler. Fakat Ali Usta demiş ki:

EKREM KATI

- Harput'ta domuz gören pek az insan var. Bunu bi hayvana yükleyip Harput'a götürek.

Onlar da kabul etmişler. Köyden bir hayvan bulup üzerine biraz kurumuş üzüm çubuğu koymuşlar ki hayvanın iki tarafı dengede dursun. Yükü yükleyip Harput'a doğru yola koyulmuşlar. Bir ara yorulup bu tüfekleri çubukların araşma sokalım demişler. Tabi horozlu tüfekleri o çubukların arasına sokarken namlu hayvanın kulak dibine doğru. Horoz üst ayağa kalkmasıyla düşmesi bir olmuş. Beygir yere cansız düşmüş. Bu sefer domuz'u bırakıp semeri de sırtlayıp Harput'a gelmişler. Kulaktan kulağa yayılan haber Osman Usta'nında kulağına ulaşmış. Osman Usta hemen yanındaki çırağına

- İhsan, oğlum bıçaklan al, Kamil Hoca bi su atı vurmuş, get de onu soy demiş.

O da çok saf bi adamdı. Hemen inanmış ve Kamil Hocanın kapısını çalmış. Zaten kafası bozuk. Hoca bir taraftan atın bedelini ödeyecek bir taraftan avcılara gülünç olmaktan çekiniyor. Velhasıl hoca kapıyı açmış. İhsan'ı görünce sormuş:

Hayrola İhsan ne var?

Hoca sen bi su atı vurmuşsun. Onu soymaya gidelim.

- Ulan seni kim yolladı?
- Osman Usta gönderdi.
- Ulan Osman'ın da senin de Allah belanızı versin.
- Hoca heçte soydurma. Ben heç su atı görmemişim. Hele bi görem.

Hoca kapıyı kapatmış. İhsan kör pişman Osman Usta'nın ayakkabıcı dükkanına geri gelmiş. Ustası:

- Ne yaptın?
- Heç. Hoca çoğ gızdı. Beni govdu.
- Hoca çoğ yorgundur, ondan gızmıştır. Sen bi daha get.
- Yoh baba beni görünce bi tuhaf oli. Ben getmem, demiş.

genefik yöresel
İzzetpaşa Mahallesi Halilbey Sokak 8/B
Elazığ Merkez
0544 565 42 41
www.genefik.com

“Telgrafçı Akif” Türküsünün Bilinmeyenleri…

Marmara Üniversitesi Ortadoğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü'nden Dr. Öğr. Üyesi Ömer Koçyiğit "Hüseynik" adıyla bilinen Elazığ türküsünde adı geçen Akif Efendi'nin hayat hikâyesini gün yüzüne çıkarttı.

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

“Hüseynik" adıyla bilinen Elazığ türküsünün tarihine ışık tutacak bir akademik çalışma hayata geçirildi. Harput'ta telgraf memurluğu yaparken kalp krizinden ölen Akif Efendi'yi anlatan türküde Akif Efendi'nin hayatı Dr. Öğr. Üyesi Ömer Koçyiğit tarafından gün yüzüne çıkarıldı. Telgrafla ilgili vereceği dersten önce telgrafla ilgili türküleri toplayan Koçyiğit, Hüseynik türküsünde adı geçen telgrafçı Akif Efendi'nin hayatını araştırmaya başladı.

Koçyiğit önce Harput'ta görev yapan Akif Efendi'yi tespit etti. Ardından ölümü üzerine ailesine verilen maaş la ilgili belgeye ulaştı. Ulaştığı bilgiler ışığında Akif Efendi'nin devlet hizmetine ne zaman girdiğini ve ilk nerede görev yaptığını buldu. Doğum tarihini hesaplayarak sicil defterlerinde o sene doğmuş Akif isimli bütün memurları araştırdı. En sonunda, 2 asırdır ismi anılan Akif Efendi'nin hayatıyla ilgili bir akademik makaleyi hazırladı. Hazırladığı makale ile ilgili The Independent Türkçe’den Cihat Arpacık’a konuşan Koçyiğit, çalışmasında ulaştığı bulguları anlattı.

The Independent Türkçe’de yayımlanan haberin detayları;

“İshak Sungoroğlu'nın "Harput Yolları" kitabında bu türkünün 2 sayfalık hikayesine yer verdiğini söyleyen Koçyiğit, benzer hikayenin Lokman Tasalı tarafından Ahmet Kaya'ya anlatıldığını söyledi.

Bitlisli Hacı Hasan Ağa'nın oğlu Akif Efendi

Bu bilgilerden hareketle Osmanlı arşivinde Harput'ta görev yapmış Akif isimli bir memur olup olmadığını incelemeye başladığını söyleyen Koçyiğit, "Karşıma Mehmet Akif isimli, 1894 yılında vefat etmiş ve Harput Telgrafhanesi'nde baş memur olarak çalışmış bir isim çıktı. Ayrıntılara indiğimde de bu türkü akademik olarak incelenmiş oldu" dedi.
Belgelerde Akif Efendi'nin 1869'da, 23 yaşındayken Batman'da göreve başladığının görüldüğünü kaydeden Koçyiğit, "Akif Efendi'nin 1846 yılında doğduğu anlaşılıyordu. O yıl doğan Akif isimli memurları inceledim. Sicil-i ahvâl defterlerinde aradığım kişiyi buldum: Bitlisli Hacı Hasan Ağa'nın oğlu Akif Efendi."

"Baygın düşüp ayılmayan" Ati Hanım'ın gerçek kimliği

Akif Efendi, Batman, Diyarbakır, Adıyaman, Samsun, Ergani gibi bölgelerde görev yapmış, 25 yıllık memuriyet hayatının 15 senesini Harput'ta geçirmiş biriydi. İncelemesinde 1894 yılında, 48 yaşındayken vefat ettiğinde ailesinden iki kişinin olduğunu gördü Koçyiğit: Biri eşi Asiye Hanım diğeri annesi Esma Hanım.
Türküde, ölümden acı duyan ve bir kadın için şöyle deniliyor:

"Telgrafın direkleri sayılmaz
Ati Hanım baygın düştü ayılmaz
Böyle canlar teneşire koyulmaz
Yazık oldu şu genç ömrüme
Bilmem şu feleğin bana cevri ne"

Türküyle ilgili hikaye anlatanlar şimdiye kadar hep "Ati Hanım" olarak anılan kişinin Akif Efendi'nin kız kardeşi Atiye olduğunu söylüyordu. Ancak Koçyiğit'in Osmanlı arşivinde yaptığı araştırmasıyla, "Atiye Hanım" diye bahsedilen kişinin Akif Efendi'nin eşi "Asiye" olduğu ortaya çıktı.
Zaten ölümden sonra Asiye Hanım'a 56, annesi Esma Hanım'a ise 55 kuruş maaş bağlandığı resmi evrakta açıkça yer alıyor.
Akif Efendi'nin Musul'da bir kardeşi olmayabilir
Türküde geçen diğer bir isim Lütfü. Türkünün üçüncü kıtasında şöyle deniliyor:

"Lütfü gelsin Telgrafın başına
Bir tel çeksin Musul'da kardaşıma
Bu gençlikte neler geldi başıma"

Koçyiğit, hem telgrafın başına çağrılan Lütfü'yü hem de Akif Efendi'nin Musul'da bir kardeşi olup olmadığını da araştırdı.
Ma'mûratülaziz (Elazığ) Salnamesi'nde Lütfü Ağa'nın Harput Telgrafhanesi'nde "mûsıl" olarak görev yaptığını tespit etti. Mûsılların görevi postaları sahiplerine ulaştırmak. Yani şimdiki postacılarla aynı işi yapıyorlar.
Musul kentiyle ilişkili ve babasının adı Hasan olan bir memur olup olmadığını da araştıran Koçyiğit, böyle bir memura rastlamadı.
Mûsıl ile Musul'un yazılışının Osmanlıcada aynı olduğunu kaydeden Koçyiğit, "Musul" olarak okunan kelimenin aslında "postacı" anlamındaki mûsıl olabileceğini belirtti.
Öyleyse türkünün o kıtasının orijinalinin şu şekilde olma ihtimali bulunuyor:

"Lütfü gelsin telgrafın başına
Bir tel çeksin mûsıl da kardaşıma"

Bursa'da Elazığ havası…

ÇAYDAÇIRA/BURSA

Bursa'daki Elazığlılar geleneksel peynirli ekmek pikniğinde bir araya geldi. Her yıl yapılan etkinliğin bu yıl 23. düzenlendi. Bursa Elazığ Kültür ve Dayanışma Derneği'nin organize ettiği 23.cü Peynirli Ekmek Pikniğine Abdullah Şekeroğlu damga vurdu. Orhaneli Yolu Çamlık Piknik Alanında düzenlenen pikniğe Bursa'nın yanı sıra çevre illerde yaşayan Elazığlılar da katıldı.

Davul klarnetinin çaldığı Elazığ oyun havaları eşliğinde pikniğe katılanlar Elazığlılar doyasıyla eğlendiler. Pikniğe ayrı bir renk katan Abdullah Şekeroğlu, halaylara eşlik etti.

Peynirli ekmek ikramının da yapıldığı pikniğe Bursalı müzisyenlerde eşlik etti. Coşkulu bir şekilde geçen piknik sonunda Dernek Başkanı İbrahim Karaçin, katılan Elazığlılara teşekkür ederek, seneye yeniden buluşacaklarını söyledi.

İzmir'de Büyük Elazığ Buluşması Eylül'de…

ÇAYDAÇIRA/İZMİR

Ege Elâzığ Dernekler Federasyonu Genel Başkanı Metin Karataş, Eylül ayında İzmir'de büyük bir Elazığ buluşması gerçekleştireceklerini açıkladı.

Göreve başladıkları 1 Nisan 2023 tarihinden bugüne kadar yaptıkları çalışmaları değerlendiren Ege Elazığ Dernekler Federasyonu Genel Başkanı Metin Karataş, "Geldiğimiz günden itibaren 'ben değil biz diyerek' gidiyoruz her zamanda öyle olacağız tüm derneklerle sıcak bir ilişki kurduğumuz kanaatindeyim derneklerden sorumlu arkadaşlarımızla nöbet değişimi yaparak daha çok koordinasyon sağladık." dedi.

Geçmiş dönemlerle kıyaslama yapmadığını ifade eden Karataş, "Ege'de Elazığlılar federasyonunu kurup bu aşamaya kadar getiren Başkan ve Ekibi önünde sadece saygı duyarım gerçekten zor imiş STK başkanı olmak bu yüzden kıymetli başkanım Sayın Nejat AK beye daha çok hak verdim.

Kürsübaşı programlarını geleneksel hale getirdik 1.sini federasyon binamızda 2.sini Manisa derneğimizde 3.sünüde Allah'ın izni ile Ağustos başında Karşıyaka'da geniş katılımla yapacağız bu organizasyonlarda sanat ve kültürden sorumlu Burak Yılmaz kardeşimin çok büyük katkıları olmuştur. Yine Eylül ayı sonu ekim başında İzmir'de büyük bir otelde Ender Balkır, Koray Avcı ve Mümin Sarıkaya ile beraber olacağımız gösterişli bir Elazığ buluşmamız olacak.

Ege bölgesinde aynı anda Kızılay'a güvenin en dipte olduğu dönemde, Elazığlıya yakışan bir kan kampanyası yaptık. Bizden sonra diğer STK temsilcileri de yaptılar sanırım büyük bir açığı kapattık Gürhan Baştaş beye teşekkür ediyorum. Ramazan ayında ihtiyaç sahibi 270 aileye dernekler vasıtası ile ulaşarak bir nebzede olsa yanlarında olduk. Elazığlı 7 ailenin çocuğuna iş imkanı yaşattık.

Kimin tayini, kurum değişikliği, hastası, yolcusu varsa elimizden geldiği kadar yanlarında olmaya çalıştık. İzmir'de kamu bürokrasinde Elazığ'ı en iyi şekilde temsil ederek ziyarette bulunduk. Gittiğimiz kurumlar kendi sayfalarında ziyaretimizi yayınladı unutmuş olanlarda hatırladı." diyerek, Federasyon çalışmalarına destek olan hemşerilerine teşekkür etti.

www.gazetelazig.com

İzmir'de Kürsübaşı Programı

ÇAYDAÇIRA/İZMİR

İzmir Karşıyaka Elazığlılar Derneği tarafından geleneksel Kürsübaşı programı düzenlendi.

Ege Elazığ Dernekler Federasyonu'na bağlı Karşıya Elazığlılar Derneği, İzmir Vilayetler Evi'nde 3. Elazığ Kürsübaşı programı düzenledi. Elazığ kültürünü yaşatmak amacıyla düzenlenen etkinliğe çok sayıda Elazığlı katıldı. Programda Misafirlere çiğköfte ve aşure ikramı yapıldı.

Karşıyaka Elazığlılar Dernek Başkanı Sema Kaya, programa katılanlara teşekkür etti. Ege Elazığlılar Federasyonu başkanı Metin Karataş ise yaptığı konuşmada, federasyon olarak Elazığ'ın kültürünün yaşatılması adına böylesi programların devam edeceğini söyledi.

Program, Elazığ Halk oyunları Gösterisi ve Elazığ türkülerinin söylenmesi ile devam etti.

Kartal'da Aşure Günü

ÇAYDAÇIRA/İSTANBUL

İstanbul'da faaliyet gösteren Kartal Elazığlılar Derneği, Aşure Günü düzenleyerek Dernek binası önünde Aşure dağıttı.

Muharrem Ayı'nın gelmesiyle birlikte bolluk, bereket ve yardımlaşmanın simgesi olan aşure dağıtımı devam ediyor. Kartal Elazığlılar Derneği ise Aşure Günü münasebetiyle aşure dağıttı.

Aşure Gününe ELFED Genel Başkanı Kazım Gökhan Elgin ve Genel Başkan Yardımcısı Uğur Cengiz, Aşure dağıtımına katıldılar.

Aşure Gününe katılan dernek üyeleri ise "Aşure dağıtanlardan Allah razı olsun. Allah seneye kavuştursun. Bu tip etkinliklerin yaygın olması gerekiyor. Bu geleneğimizi unutmamak lazım. Gelecek nesillere aşure geleneğini anlatmalıyız" sözleriyle etkinliği değerlendirdi.

KOFİK NE?

Elazığ'da güz hazırlıkları başlamıştır. Elazığ'a yeni yerleşen bir polis eşi ise Eşo Diyeze'ye komşu olmuştur. Kofikler balkonlara cam kenarlarına asılmaya başlamıştır. Kofikleri ilk kez gören Bursalı genç gelin Eşo Diyeze'ye sorar:

- Eşo Teyze bu astıklarınız nedir?
- Kofik…
- Kofik ne teyzeciğim?

Eşo Diyeze, genç geline muziplik yapmak ister:

- Bak kızım, teze biberlerin içini oyarak ipe düzerüz. Sonra onları kurutmak için dışarı asarız. Kim eyi ve çoh biber bulup asarsa mahallede ona ödül verirler. O kış mahallede onun sözü geçer. Ben her kofik zamanı 100 kilodan fazla iri biber asarım. Bölelikle hep birinci ben olurum. Yani bu mahallede benim sözüm geçer.
- Peki, kuruyan biberleri ne yaparsınız?
- Kızım onun adı artık "kofik"tir. Kofikleri kışın dolma yaparız.
- Geçen gün birine de "kofik" dediniz. Neden?
- Kızım o Malatyalıydı…

OĞUMA BİLMİM AMA ANLİM

Eşo Diyeze elinde Dindik Dergisi okuyan kocasının yanına gelerek, "Mamoş Ağa senin oğuma yazman var mı?" diye alaycı bir şekilde sorguladı.

Mamoş Amca hiç istifini bozmayarak, "Heee oğumam yoh." diyerek gülmeye başladı.

Mamoş Amcanın gülmesine sinirlenen Eşo Diyeze, "Toprah başına olmaya… Oğuma bilmisen niye gülüsin?" diye tersledi.

"Resimleri çizenin eline sağlık, oğuma bilmim ama anlim…"

ETLİ YAPRAK SARMASI

Malzemeler:
1 kg asma yaprağı
500 gr kıyma
3 baş kuru soğan
1 kase ince bulgur
Maydanoz
Tuz
Pul biber
1 yemek kaşığı salça
1 çay bardağı sıvı yağ

Yapılışı:
Yapraklar salamura ise soğuk suda iyice yıkadıktan sonra tuzunu atabilmesi ve çabuk pişmesi için kaynar suda 3-4 dakika haşlayıp süzüyoruz. Taze veya dondurucuya konulmuş yaprak kullanacaksak sadece yıkayıp kaynar suya batırılıp renginin sararması yeterli olacaktır. Malzemeleri yoğurarak sarmanın içini hazırlıyoruz. Tencereye dizilen sarmaların üzerine çıkacak kadar sıcak su ekleyip kaynamaya bırakıyoruz. Diğer yanda bir tavada 2-3 yemek kaşığı sıvı yağda 1 yemek kaşığı salçayı dağlayarak sarmaların üzerine döküyoruz. Yaprak ve içindeki bulgur suyunu çabuk çekeceğinden kaynara çıktıktan sonra ağır ateşte pişirerek suyunu kontrol ediyoruz. Suyu azalırsa sıcak su ilave ediyoruz. Sarmaların kaynara çıkarken dağılmaması için suyu baştan az koyuyoruz. Sarmalar piştikten sonra ister sıcak ister soğuk olarak servis ediyoruz.letiyoruz. Sonra rengini ve tadını verince sumağı süzüyoruz tencereye. Sumak suyuna 1 tane yumurta kırıp çırpıyoruz. Sonra ocağa bırakıp orta ateşte kaynamaya yakın kalın bir köpük tabakası oluşacaktır. Onu kevgir yardımı ile üstünde o köpük kalmayacak şekilde alıyoruz. Sonra bu suya 1,5 litre sıcak su ilave ediyoruz kemiği de içine atıp tuzunu da ilave edip kısık ateşte kaynamaya bırakıyoruz. (Ekşimsi bir su olacaktır eğer ekşiyi fazla seviyorsanız 1 litre su bırakabilirsiniz)

NOT: Yukarıda köpük diye belirttiğimiz aslında kef olarak bilinir.
Suyu yaptıktan sonra kuru soğanları toprağa gelen kısmından derince kesiyoruz. Kabuklarını soyup kaynayan suda haşlıyoruz. Birbirinden ayrılınca olmuş demektir. Bu arda patlıcan ve biberleri de dolmalık olarak hazırlıyoruz.
KÖFTESİ İÇİN: Kıyma ile bulguru ve tuzu su yardımı ile yoğurarak macun kıvamına getiriyoruz. Sonra köfteyi elimizde bir sıkım alıp biber patlıcan ve soğanın içini dolduruyoruz. Bu işlem malzemeler bitene kadar devam eder. İşlem bitince kaynattığımız sumaklı suyun içine bırakırız ve yarım saat pişiririz. Sonra sebzeleri yumuşayınca ve dolmayı ayırarak pişip pişmediğini anlarsınız. Pişince dolmaları içinden çıkarıp başka bir tencereye alıyoruz. Servis yaparken suyu ile beraber servis edilir yapanlara afiyet olsun

AHÇİK
ve
TÜRKÜLERİMİZ
ÖYKÜLERİMİZ

0553 2533090

No'lu telefondan isteyebilirsiniz…

DOĞRU REKLAM KAZANDIRIR!

Size Özel Reklam Çözümleri İçin Hemen Arayın!

İhtiyacınız neyse, işin uzmanı yanınızda...!

webajans

ewebajans

- Web Tasarım
- Grafik Tasarım
- Tabela Tasarımı
- Tanıtım Müziği
- Editörlük
- Marka Tescili
- Matbaa Hizmetleri
- Promosyon Ürünleri

İLETİŞİM

0553 253 30 90 Gazi Caddesi Yüce İşhanı Kat 3 Merkez/Elazığ

www.ewebajans.com - info@ewebajans.com